

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: **VIHÉKEN:**
Egy hóra. . . 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Feladó szerkesztő:
Dr. HEREDŐS LORÁNT.
Kiadók és lapfelfelügyelők:
HOFFMANN és KRÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 48. szám.

A véderővita előestéjén.

Debreczen, július 7.

Bizonyos, hogy kormány szerencsésebb auspiciumok közt ritkán indult neki nagy harcnak, mint ezuttal a Khuen-Héderváry-kabinet a véderőjavaslatok elintézésének. Minden jel arra vall, hogy — ha kemény ütközetek árán is — de hamarosan tető alá kerülnek ezek a katonai reformok, melyek hosszú időn át nyugtalanították a közvéleményt és nagyon sokszor megakasztották a produktív munka lehetőségét.

Az ellenzék váltig hangoztatja ugyan, — hogy a legkíméletlenebb háborúságra van elszáncva, de erős az a meggyőződésünk, hogy e csatakiáltásokat, melyekkel a munkapárti sziveket szeretnék megremegtetni, nem muszáj éppen túlságos komolyan venni.

Hiszen láttuk, hallhattuk: a Justh-párt nagy virtuskodással fogadkozott, hogy az appropriációnál így, meg amúgy lesz. Maga Justh Gyula szigorú kötelességévé tette minden egyes katonájának, hogy az appropriációs vitában okvetlenül szóljon fel és ő maga adta ki irányító jelszóként, hogy az appropriációnál egy fiók-véderővitát kell rendezni. Hadd kapjon a kormány kóstolót abból, hogy mi vár rá és hadd lássa, hogy micsoda elszánt, rettenetes ellenséggel van dolga!

És aztán? Nos? Nos, aztán az történt, hogy a Justh-párt öt napi vakáció ellenében a képviselőház fekete táblájáról nyomban le-törülte az ellenzéki szónoki előjegyzéseket.

Kolibri kisasszony jó hire.

Irta: Dr. Irsai Arthurné.

Odalenn az Alföldön, ahol jó években minden oly pompásan kalászba szökken, — mintha a föld alig tudna betelni a termékeny ség kimutatásával, ott ringott Kolibri kisasszony bölcsője. Hét hatalmas, magasnévésű legénynek adott életet ugyanaz a parasztasszony. Valamennyi, még csak félig felnőtt korban, nagyobb s szélesebb vállú volt, mint az apjuk, aki pedig maga is derek szál ember volt. Azután hosszabb pauza után jött a lány, a Marcsa. Már születésekor szokatlanul kicsiny és gyöngécske volt.

— Hát csak olyan, mint aféle lány — mondogatta az apa megvetően s kicsi voltának nem tulajdonított jelentőséget.

De amikor egy év elmúlt s azután még egy, s a Marcsa alig nőtt valamit, a szomszédok pedig a fejeiket összedugdosták, akkor jutottak a szülők tisztába azzal, hogy a leány abnormitás, torz-született volt. Egészen arányosan fejlődött ki, élénk, eleven volt, de a termete olyan volt, mint valami kicsi babáé.

Amikor a Marcsa három éves lett, de csak egyévesnek látszott, még egy testvérkét kapott: egy öcsikét. S kiszámíthatatlan módon, mint amilyen a természet általában, ez a fiú is törpe lett.

Három nap alatt elintéződött a költségvetési felhatalmazás, holott Justhék sok heti háborúságot helyeztek kilátásba az appropriáció körül.

Most aztán szeretnék a dolognak azt a szint adni, mint hogyha a miniszterelnök lett volna az, aki „kegyelemért esdekelt”. De ugyan ki hiszi el, hogy gyöngeségre volt oka a kormányelnöknek, aki bírja a korona bizalmát, aki mögött ott van a nagy többség, a nagy közvélemény és aki mindenekelőtt tudatában van annak, hogy jót és hasznosat akar? De még ha úgy lett volna is, hogy Khuen-Héderváry kezdeményezte a rövid fegyverszünetet, — aminthogy nem volt úgy, — nem lenne sajtószere még ez esetben is az a nagy sietség, melylyel az állítólag nagyon harcias hangulatú ellenzék a fegyverszünetet elfogadta?

A valóság az, hogy a munkapártban csakugyan megvan a lelkes harci készség, mert itt át van hatva mindenki attól az óhaj-tástól, hogy a magyar közéletből végre ki-kiűszöböltessék a katonai kérdés, mely oly sok félreértést, felfordulást, izgalmat és kárt szült. A munkapárt tagjai, azt láttuk, igenis mintaszerű módon teljesítették kötelességüket nem törődve vele, perzselően süit-e le a nap a képviselőház kupolájára, vagy se. És láttára annak a komolyságnak, annak a kötelességtudásnak, melylyel az ország érdekeit felfogják ezen az oldalon és látván másrészt azt a lanyhaságot, azt a kapkodást, azt a céltudatlan taktikázást, mely uralkodott ellenzéki

A két testvér felnőtt; szellemileg jól kifejlődött, sőt jobban, mint a többi testvér, de olyan kicsinyek maradtak, mint a kétéves gyerekek. E mellett természetük arányos és csinos maradt s olybá tünnek föl, mint kedves játékbabák. A szülőknek szálla volt szemökben a törpe testvérpár. Egyrészt szegyen nek tartották, hogy ily teremtményeknek adtak életet, másrészt semmiféle munkát nem végezhettek s fölösleges ételfogyasztók voltak. Nem szereti az ilyeneket a paraszt.

Amikor Marcsa tizenhárom s öcsce, a Ferkó tíz éves lett, tudomást szerzett róluk valahogy egy impresszárió, aki a világ minden részéből összeválogatott magának már akkor ilyen apró emberkéket s cirkusztruppá alakította őket. Az Alföldre utazott; megnevezte a testvérpárt s mert céljainak jól megfeleltek, tekintélyes összeget tett le a szülők kezébe, hogy átengedjék neki a törpéket. Ezek nagyon is szívesen mentek belé a jó üzletbe, mely egy csapásra megszabadította őket a fölösleges evőktől s még csinos sum-mát is kaptak értük. Ezenkívül a vállalkozó arra is kötelezte magát, hogy a gyerekeknek jó honoráriumot ad. Így lett a Marcsából Kolibri kisasszony s a Ferkóból Liliput herceg.

A Marcsa, már mint Kolibri kisasszony, megtanult lóháton ülni s kapott törpe hátas-lovat, amelyen sikkes dreszben a magas is-

részen, ahol a lelkek legfőképpen a vakáció után való sóvárgásban merültek ki: milyen csoda van abban, ha a közvélemény nem veszi komolyan, ha az ellenzék akármilyen teli tüdővel fujja is a harci riadót?

Meg vagyok győződve róla, hogy mire a véderőjavaslatok tárgyalására kerül a sor a napokban, ismét ki fog derülni az igazsága annak a német közmondásnak, hogy a levest sohasem eszik oly forrón, mint ahogy fujják és hogy a nagy háboru, melyet az ellenzék hirdet, apró csatározásokká fog összezsugorodni.

És ez így lesz jó, mert az országnak igazán semmi szüksége újabb felfordulásra és mert hiszen minden jóhiszemű ember kénytelen bevallani, hogy a katonai javaslatok nagyon sok üdvös és nagyértékű intézkedést hoznak az országra nézve.

„Khuen szerencséje nagy” — mondta egyik ellenzéki lap, amiért a miniszterelnök olyan hamarosan jutott keresztül az appropriáción. Nos hát, hiszen bizonyos, hogy a politikában épp úgy van szükség egy kis szerencsére, mint ahogy szükség van rá az élet minden helyzetében. De helyesebb lett volna azt írni, hogy: „Az ország szerencséje nagy” Mert hogy az appropriáció olyan kedvező módon intéződött el és hogy a véderő-reform javaslatok tekintetében olyan kedvező auspiciumok vannak meg, az elsősorban nem a Khuen-Héderváry, hanem az ország szerencséje.

És az országra ráfér egy kis szerencse.

kolát lovagolta. Ferkó, akinek jócska humora és nagy mozgékonyasága volt, a cirkusz „dum mer August”-ja lett.

Igy járta be a testvérpár a groteszk kis cirkusz truppával a félvilágot. Az egyik városban hónapokig, a másikkban hetekig, vagy csak napokig időztek. De mindenhol nagy tetszésnek örvendtek.

A párnak tetszett a tarka változatos-ság s az impresszárió, akinek aranyat értek, minden képzelhető figyelemben részesítette őket.

Igy mult el év után. Már nem voltak gyerekek. Marcsa husz éves volt; Ferkó tizenhét. Sok pénzt is kerestek, melyet haza küldtek, hogy a szülők földet vásároljanak rajta. Mert a jó, kövér alföldi anyaföldet tartották a legjobb takarékpénztárnak.

Sok emberrel és dologgal ösmerkedtek meg vándorlásaik közben. S ha mindig körülvette is őket a mókás romlott és cinikus levegő, melyben mozogtak, mégis ez a miazmatikus levegő mintha megállt volna gyermeki tisztaságuk előtt. Ahogy piciny testükön megmaradt a gyerekuha, úgy gyermeki kedélyük és tisztaságuk is megőrizte tiszta mivoltát. Személyes sértésnek tartotta Kolibri kisasszony, ha jelenlétében kétértelmű tréfákat csináltak, obszcén célzásokat tettek, vagy udvarolgatási kísérleteket tettek, amilyen jelenetek a törpe-cirkusz kulisszái mögött is le szoktak játszódni. Ilyenformán

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. :-: Első Debreczeni Takarékpénztár újonnan épült palotájában. :-:

A harmadik egyetem.

Magának követeli most Pozsony.

Legujabban újra hangos lett az egyetemért folyó harc, mert Zichy János gróf kultuszminiszter maga is lement Pozsonyba az egyetemi kérdést tárgyaló bizottsággal, hogy megsemmisítse a most épülő Erzsébet-templomot.

A miniszter látogatásából nem is igen kovácsolnak tőkét a pozsonyiak, hanem inkább a miniszternek a kultuszárca vitája alkalmából mondott szavaiból igyekeznek kiköszölni és kimagyarázni azt, hogy Debrecen messze mögötte marad Pozsonynak ama föltételek tekintetében, amelyeket a miniszter megjelölt. Zichy János gróf kultuszminiszter ugyanis azt mondta, hogy az egyetem elhelyezésénél nem a városok áldozatainak nagyságára, hanem arra lesz tekintettel, hogy az egyetem kulturális és nemzeti szempontokból megfelelő milliube kerüljön.

Ezen az alapon foglalkozik most az egyik tekintélyes pozsonyi lap, a Pressburger Zeitung az egyetem kérdésével és két hosszú cikkben fejtegeti Pozsony elsőbbségét s arra az eredményre jut, hogy minden tekintetben Pozsony az a város, amely az egyetemet megérdemli. Hiszen, hogy erre az eredményre jut, az nem baj, természetes, de míg ez eredményt kifejezi, a maga városának dicsérete mellett Debrecenre úgy befekteti s s egy háttérbe szorítja minden téren, hogy az ember kétségbeesne, ha oka volna rá. Mert ez a vigasztaló nincsen oka — miután a cikknek sincs igaza nagyon sokban, különösen az adatok csoportosításában. A cikkek Szegeddel is foglalkoznak, de ezt a részét most, miután kevésbé érinti a kérdést, nem bolygatjuk.

Mindenek előtt megállapítjuk, hogy mit mondott a miniszter.

— Nem a városok áldozatainak és a kulturális intézményeinek száma lesz a döntő, hanem, hogy az egyetem olyan milieube kerüljön, amely az egyetem fejlődését biztosítja s az, hogy olyan helyre jöjjön az egyetem, ahol a kulturális és nemzeti érdekek azt követelik.

Ezután statisztikai adatokat közöl. Felsorolja, hogy gimnáziumi tanuló van Pozsonyban és vidéken és mennyi van Debrecenben és vidékén. Ez az összehasonlítás azonban

nem vezetett sikerre, mert kitünt, hogy Debrecenben bármilyen csoportosítás mellett is több gimnáziumi tanuló van, mint Pozsonyban, dacára azonban ennek azt mondja a lap, hogy ez csak látszólagos előnye Debrecennek. Nem is sokáig tartózkodik e pontnál, hanem kijelenti, hogy a debreceni egyetem ártana a kolozsvári egyetem látogatottságának, míg a pozsonyi a bécsi, gráci és olmüci egyetemektől vonná el a magyar hallgatókat.

Tudjuk, hogy a debreceni egyetem nem a kolozsvári egyetem kontingensére számít, hanem arra, hogy az északi és felsőmagyarország, valamint a most a fővárosba törekvő magyar vidéki ifjusága jön a debreceni egyetemre.

Hogy azonban ezt a világos dolgot megcáfolhassa a lap, kijelenti már előre, hogy Debrecen Budapesttől ugysem fog kontingens elvonni. Közben azonban maga is beismeri, hogy Pozsony is számít arra, hogy hallgatókat hódít el Kolozsvártól. A külföldi egyetemektől való elhódítást azonban feltételezi még attól, hogy két vasutat is építsen az állam Pozsonynak.

Itt azonban meg kell jegyezni, hogy azt nem említi a lap, vajon az az ifjú, aki Pozsonyig eljut, miért ne menne már a külföldre s egy kicsit és azok, akik a külföldre el tudnak menni, azokat a pozsonyi egyetem ebben nem tartóztatja fel. A debreceni egyetem terhére írja azután azt a föltételezt is, hogy az egyetem fölészívna a mármaroszigeti és nagyváradi jogakadémiák kontingensét, vagy ha nem, akkor a debreceni jogi fakultás pangani fog.

Ezután következik a legszebb állítás, amit a többi közt a lap, a lap megkockáztat. És az az állítás, hogy Debrecenben nincsen olyan közép- és főiskolai berendezettség, amely a szükséges milliót és a nemzeti érdekeket biztosítaná. Természetesen, hogy Pozsonyban mindez megvan. E kijelentéssel akkor amikor éppen a statisztikai adatok állapítják meg a debreceni középiskolák nagy fejlettségét s a tanuló nagy számát, azt hisszük nem kell foglalkozni.

Azután 1900-as adatokkal bizonyítja, hogy Debrecenben a középiskolák és elemi, polgári és szakiskolák tekintetében is hátrább van Pozsonynál, amit aztán még az analfabéták százalékos számával is akar bizonyítani. Az iskolák városáról beszél így a pozsonyi lap, amelynek cikkirója aligha

ismerheti Debrecen iskolai múltját és jelenét.

E részletnél bizonyos keserű rezignációval mondja, mit ér az analfabéták százalékos számával (15%) szemben a debreceni emberek vagyonszáma. Ilyen tónusban folytatja a cikket a lap, míg végül visszatér újra a nemzeti érdekekhez azon a címen, hogy a pozsonyi egyetem sok magyar ifjút von el a külföldi egyetemektől.

A cikk azzal folytatódik, hogy most már a kulturtörténeti multra hivatkozik a Pressburger Zeitung s azt mondja, hogy alig van régebbi kultúra, mint az övé, ennek érdekében még azt is elmondja, hogy ha a török nem lett volna, hát a nagyszombati egyetemet is Pozsonyban állították volna fel. S hiába minden erőlködése Debrecennek — mondja tovább — még sincs olyan városi milieuje, mint Pozsonynak, amire vonatkozóan hivatkozik az angol utazók leírásaira.

Erre csak egy a megjegyzésünk. Pozsony igaz, hogy régen épített már kőházakat, de e kőházak között megrekedt öreg kultúra, ami ma már nem is kultúra, csak emléke annak. Ezzel szemben Debrecen igaz, hogy vályogfalas házak helyén, de erősen, rohamosan fejlődik s minden tényezőjét a modernségnek és kulturának nemcsak igyekszik megszerezni, de azt meg is teremti.

Az egyetem pedig — hiszen éppen a lapunk mondja — fejlődést keres, olyan helyet, ahol az élet rohan előre, a kibontakozás a multból, a jelszó, nem pedig a mult visszatekintő büszkélkedés, amiben különben Debrecen, ha erre volna figyelemmel, szintén nem maradna Pozsony mögött.

Mert lehetett Pozsony kulturás város, de a magyar tudományokat a nehéz időkben a protestáns Róma művelte. Éppen az, hogy Debrecen fejlődik, bár száz év előtt nem volt modern város, predestinálja Debrecenre, mint fejlődésre és mint fejlesztésre alkalmas helyet az egyetem székhelyéül.

Annak, hogy Pozsony és a Pressburger Zeitung olyan keményen s büszkén hajtogatja, hogy pénzzel nem versenyeznek, az az oka, hogy a szükséges áldozatot nem tudják, vagy nem akarják meghozni. Négy milliót még is áldozna Pozsony — mondja a Pressburger Zeitung. Lám, tehát mégis a történeti mult és milieu dacára is van pénzről, van szó. S a pénzről Debrecenben sem esett olyan sok szó, csak annyi, hogy most öt mil-

művészi nevével — a Kolibri kisasszony néven — kívül még a Nitouche kisasszony gunyével is illeték.

Néha Marcsa a szerelem problémájáról is gondolkozott. Bábutestekéjében sohasem ébredett valami, ami a talány exotikus oldalára vonatkozó felvilágosítást adhatott volna neki.

Szerelem? Látott liaisonokat; látott házasságokat; látott válásokat; hallott trágárságokat s az egyetlen, amit ilyenkor gondolt, az volt: púf, milyen rut!

Roppant büszke volt arra, hogy ő, a szégyény, kicsi törpelány, tisztességes nő. Emlegette is ezt minden alkalommal s nem felejtette el leveleiben, amelyet nagy ritkán küldött haza, megjegyezni: „Hála istennek, tisztes és tisztességes vagyok!” A Ferkót néha össze is szidta, ha az — véleménye szerint — szóban-gesztusban az illendőség határán túlmegy. Ilyenkor Ferkó a maga módja szerint, koravén voltához képest állt boszut, aggszüznek mondván testvérét, ami Kolibri kisasszonyt dühbe hozta, mert az volt a véleménye, hogy csak tőle függ, mikor akar ház tartást alapítani.

— Miért ne? Van elég kicsi férfi a világon — szokta volt ilyenkor mondani. De ilyenkor egyáltalában nem gondola a trupp-hoz tartozó többi törpére.

— Ha elegendő pénzem lesz és tisztességes maradok — tette hozzá — akármilyen partit csinálhatok.

Néhány hónap óta a cirkusz Párisban volt. Huzamos ideig nagy kedveltségnek örvendett s a kicsiny emberkének napról-napra zsufolt házak előtt végezték produkcióikat.

Azonban az érdeklődés lassankint megcsappant. Amikor már egy teljes héten át csak félig telt ház előtt játszottak, az impresszáriónak fényes ötlete támadt arra vonatkozólag, hogyan lehet a publikum érdeklődését újra fölébreszteni. Este, az előadást megelőzően a manegebe lépett be s ezt a beszédet intézte a közönséghez:

Hölgyeim, uraim! Elnézést kérek, hogy Kolibri kisasszony és Liliput herceg, társulatunk két sarja, nem vehet részt a mai előadásban. Ők ugyanis ma délután, miután házasságukba beleegyezésem nem adtam, kerekelt oldottak. A rendőrséget mozgósítottuk. S ha sikerül őket kézrekeríteni, akkor a legközelebbi alkalommal jegyesek gyanánt fognak a nagyérdemű közönségnek bemutatkozni.

Harsogó kacagás követte az impresszárió beszédét. A két törpe, mint szökevény szerelmes pár! Az nagyon is komikus volt.

Odakin azonban a cirkuszfolyosón, mely a manege-be vezetett, ott állt Kolibri kisasszony, vagyis Nitouche, a Nebántsvirág és hallotta a szörnyű sértés, a borzalmas hazugságot, melylyel ez az ember kiszolgáltatta őt a közönség kacagásának. Hogyan? Azt merte mondani, hogy ő, Kolibri kisasszony, aki már egy durva élc hallatára is elpirult, megszökött egy férfivel? Hiába vigasztalták kollégái, hogy hisz Liliput herceg az ő öcséje.

— Hisz ezt egy árva lélek sem tudja — válaszolta, — sőt akkor sem hinnék el, ha megmondták volna neki. Nem! Senki sem ve-

szi le már rólam, hogy romlott személy vagyok. Senki! Senki! . . .

Kezét tördelte és zokogott, mialatt Ferkó ott állt és kacagott a jó tréfán.

Az impresszárió ajándékkal akarta kiengeztetni. A többiek évődtek vele, vagy vigasztalták. Kolibri kisasszony pedig sápadtan, kisírt szemekkel ment a szobájába, a melyet két női kollegával osztott meg és lefeküdt. Egész éjjel nem jött álom a szemére.

Másnap minden újság hirt adott a szökevényről, de hozzáfűzték a megnyugtató hirt, hogy a szökevényeket sikerült kézrekeríteni.

Este zsufolásig tele volt a cirkusz. Csak nagy nehezen, fenyegetésekkel és ígéretekkel lehetett a törpe lányt rábírní, hogy öltözködjék.

Amikor a pony hátán belovagolt a manegebe, a szokott taps helyett zugó és harsogó kacaj fogadta. Halálsápadtan ült a lovon: mechanikusan végeztette törpe lovával a szokott produkciókat. Azután kilovagolt a manege-ből, miközben a közönség tapsai kísérték. De semmi hatalom nem tudta rábírní, hogy újra kilépjen a tapsoló, gunyolódó és nevető publikum elé.

Az előadást folytatták. Liliput herceget ugyanaz a kacagás fogadta. Ő felhasználta az alkalmat, hogy szokott tréfáihoz néhány újat, aktuálisat fűzzön, amit a közönség derülten fogadott. Senkisé nem törődött már Kolibri kisasszonnal.

A Marcsa szívében nagy, kegyetlen fájdalom dult, s ez a fájdalom nem volt türhe-

liót ajánlanak föl, de ha kell többet és már kész tanszékeket, majdnem kész fakultásokat.

A nemzeti érdekeket pedig igazán nem kellene Pozsonynak feszegetni. Itt már igazán nem szabad a történelmi multra hivatkozni, Debrecennel szemben. Talán fölösleges is emlegetni, hogy hol magyarabb a föld, a levegő Debrecenben-e, vagy Pozsonyban, amely német nyelven követeli az egyetemet és becsül le egy magyar várost. Hol van hát az a keresett nemzeti milieú, vajojn ott, ahol Pressburgernek nevezik a pozsonyi újságot.

A kormány az ellenzékhez.

Meg lesz a választói jog.

Nagy feltűnést fog kelteni a *Magyar Nemzetben* ma megjelent cikk, amely a politikai helyzettel foglalkozván, megállapítja, — hogy Khuen kormányelnök, amint a népszámlálás adatai feldolgoztattak, haladéktalanul hozzálát a javaslat elkészítéséhez, melyhez máris igen alapos tanulmányai vannak írásba foglalva az íróasztala fiókjában.

Mert az képtelenség, hogy a törvényhozás megállapítson direkt a választási reformra vonatkozó kérdéspontokat s az ország minden polgárát a válaszra kötelezze, azután sutba dobja az egészet s a reformot e becses tanulságokat rejtő anyag teljes meghallgatásával készítse elő. Ilyent egy kormánytól senki sem követelhet.

Rendkívül érdekes e cikknek befejező része, mely nyílt felhívás az ellenzékhez. Még pedig megnyugvást keltő felhívás és ekként hangzik:

A kormány így argumentál: A véderőreform parlamenti tárgyalásának meg kellett előznie a választói reformot mindenekelőtt is azon természetes indokból, mivel a véderőreform már készen van, a választói reform pedig nincs, sőt — ma már a Justh-párt megállapítása szerint is — még nem is lehet kész. Meg kellett előznie továbbá azért, mivel a hadseregről való gondoskodás szintén elodázhatatlan s amiért a parlamentnek e pillanatban még nincs módjában a választói reformmal foglalkoznia, ez nem lehet ok arra, hogy a véderő reformjával ne foglalkozzék. Meg kellett előznie azért is, hogy a katonai kérdések, melyek a magyar politika normális fejlődését évtizedek óta eltorlaszolják,

több és kevésbé keserű, mert egy törpe lány szívét tépte.

Tönkretették jó hírét. Könnyelmű teremtésnek tartották. Kinevették, megvetették! . . .

Fülében zugott az emberek nevetése s mindig újra hallotta az impresszárió cinikus szavát:

— Kolibri kisasszony kerekelt oldott!

Nem! Ezt nem tudta túlélni! Vette a kabátját s a kalapját s a cirkusz közelében lévő kis szatócsboltba sietett. Ott sok gyujtót vásárolt. Még gyermekkorában történt, homályosan emlékezett rá, hogy odahaza az Alföldön, egy leány gyujtóval megmérgezte magát, mert a gyermekének nem volt apja. S Kolibri kisasszony is így meggyaláztatnak képzelte magát . . .

Azután hazament; lekaparta a gyujtókat: feloldotta vízben; egy miatyánkot mondott. Majd megitta az oldatot és lefeküdt, hogy meghaljon.

Amikor női kollégái néhány órával később a szobába léptek, a kis társnőt hörögve, nyögdecselve találták. Lármat csaptak rögtön. Orvost hívtak: s miután az erős foszforszag minden kétséget eloszlalt, azonnal gyomormosást alkalmaztak és ellenszert adtak be neki.

Nyolc napig feküdt Kolibri kisasszony betegen a kórházban. Azután gyógyultan elbocsátották. De a világ semmiféle hatalma nem bírta rá, hogy újra föllépien a cirkuszban.

Hazautazott. Az Alföldre, ahol senki sem tudott róla, hogy Kolibri kisasszony nem volt tisztességes személy . . .

végre nyugvópontra jussanak s a választói jog döntő fontosságú problémájának megoldása felett sötétítő, komor felleg gyanánt ne lebegjenek. A választói reform megoldása sokkal megfelelőbb atmoszférában fog megtörténni, ha egyszer a katonai kérdések a napirendről lekerültek. De meg kellett előznie a véderőreformnak a választói reformot végül azért is, mivel az általános választói jog törvénybeiktatása után egy parlamentnek nincs többé meg a jogosultsága nagy, organikus reformok megalkotására. A társas választójog törvénybeiktatása után e szűkebb alapon kiküldött parlamentnek a végzete hamarosan kell, hogy betelje.

A véderőreformnak egy jövő parlament munkakörébe való utalása pedig ennek a reformnak olyan kitöltését jelentené, melyet legkevésbé pártolhatnak azok, akik a választói jog igen rövid és kényszerű eltolódása miatt is szélső ellentállással fenyegetnek, eltekintve attól, hogy e szükséges reform ilyen kitöltése a polgári munka kellő védelmét veszélyeztetné.

A kormány nem paktál és nem kompromittál. De azzal a nyílt és becsületes indítvánnyal fordul az ellenzékhez: csinuljunk meg mindkét reformot!

A véderőt is, a választójogot is.

A sorrend tekintetében a kormány a leghetségést és rezonábilist javasolja.

Baltazár Dezső dr. debreczeni lelkész.

Meghívták az új püspököt.

Egy akarattal, egyhanguan hozott határozattal hívta meg mai ülésén *Baltazár Dezső* drt, a tiszántuli kerület új püspökét a debreczeni lelkészi állásra a debreczeni egyház presbiteriuma. A meghívást már mindenki előre tudta, az másként nem is történhetett, mert hiszen az egyházköztség akarata és hő vágya ismert volt, hogy *Baltazár Dezső* dr. egyhangú meghívással kerüljön a lelkészi állásba. Mégis jól esett s bizonyosan mindenkit örömmel tölt el az a körülmény, hogy *Baltazár Dezső* drt egy utabbi erős kapcsolással csatolták Debreczenhez. Mert igazában csak mint debreczeni lelkész kerül az ő személye Debreczen város közéletébe. Mint püspök, székhelyét esperesi helyén is tarthatta volna, de mint debreczeni lelkésznek Debreczen társadalmában kell élnie. Nem a választás eredményének váratlansága, vagy a megnyilatkozott együttérzés kelt örömet, hanem maga a tény, hogy ez is bekövetkezett és Debreczenhez megint közelebb hozták *Baltazár Dezső* dr. személyét.

Baltazár Dezső dr. meghívása.

A meghívás egyszerűen, a nagyfontosságú eseményhez méltó keretben, a presbiteriek nagy és tekintélyes számának jelenlétében történt meg. A presbiteriek, akik szeretettel és tisztelettel gondolnak az új püspökre és új papra, éljenzéssel fogadták az elnöklő *Könyves-Tóth Kálmán* szavait, amikor a meghívás egyhangú voltát kihirdette.

Az ülésen ugyanis *Könyves-Tóth Kálmán* elnökölt, aki is így nyitotta meg a jelentős presbiteriumi ülést.

— Nagy tiszteletű és tekintetes Presbiterium! Dicsőfi József lelkészelnök ur a megjelenésben akadályoztatva lévén engem bízott meg, hogy az elnöki teendőket végezzem el. Szívemből üdvözlöm a megjelent presbitereket s miután egyházi törvényünk 1. szakaszában megkivánt általános többség jelen van, az ülést megnyitom s kérem az ülés tagjait, hogy a mai tárgysorozatba fölvetett nagyjelentőségű s az egyház létérdekeit érintő kérdésben bölcs belátással határozzanak.

A lelkészi állás betöltésére vonatkozóan *Somogyi Pál* főjegyző tette meg előterjesztését.

— Méltóztatnak tudni, — mondta — hogy az egyházközségek szavazatainak nagy többségével a tiszántuli református püspöki állásra *Baltazár Dezső* drt választotta meg a kerület. Azt is méltóztatnak tudni, hogy a

debreczeni református egyház egyik lelkészi állása is üresedésben van. Régi gyakorlat az, sőt konventi elvi döntésen alapul, hogy a megválasztott tiszántuli református egyházkerületi püspököt debreczeni lelkésznek hívja meg az egyház. Javaslom, hogy az egyházi törvények II. cikkének 14. szakasza alapján méltóztatnék elhatározni, hogy *Baltazár Dezső* dr. tiszántuli református egyházkerületi püspököt a debreczeni megüresedett lelkészi állásra a presbiterium válassza meg, úgy, — hogy ez állásra egyhangú határozattal meghívja. Az egyházi törvények a presbiteri tagoknak általános többségét kívánja meg a lelkészi állás betöltéséhez. Tudomásom szerint 63 presbiter van jelen, miután pedig ez idő szerint 118 presbiter van, mert két helyet még nem töltöttünk be, a törvényes föltétel: az általános többség megvan s így ki mondhatjuk a határozatot.

Az előadó javaslata után közfelkiáltással mondta ki a presbiterium, hogy *Baltazár Dezső* dr. püspököt debreczeni lelkésznek meghívja. A határozatot *Könyves-Tóth Kálmán* lelkész-elnök éljenzés közben hirdette ki.

Az ülés megállapította, hogy az új püspök-lelkész ez év október 1-én tartozik elfoglalni állását s javadalmazását is e naptól kezdve utalványozzák. A díjlevelet, amelyet az elnökség azonnal aláírt és a meghívásról szóló jegyzőkönyvet az esperesekkel és a kerülettel közlik.

Egyéb ügyek.

Fráter Imre dr. az ujonnan behívott presbiter letette az esküt, majd a presbiterium betöltötte a megüresedett bizottsági tagsági helyeket. A gazdasági bizottságba *Roncsik Lajost*, az iskolaépítő bizottságba *Horváth Jánost*, a bérház építési bizottságba *Károlyi Sándort* választották meg. Majd tudomásul vettek több átiratot és jelentést s elintézték a szabadságolási kérvényeket.

A jelentős ülés, amely fél tizenkettőkor vette kezdetét, 12 órakor véget ért.

Bankigazgatóból cigányprimás.

Egy magyar szélhámós Amerikában.

A hirhedt Kardos-család, amelynek megbukott bankjában ezer és ezer ember keservesen megtakarított pénzét vesztette el, — Newyorkban van. Még mindenki emlékezhetik arra a nagy botrányra, amikor Kardosék bankja 1908. februárjában megbukott s a négy Kardos-fiút s az öreg Kardost a rendőrség letartóztatta. Minden tüke nélkül, egyenes csalásra és uzsorára alapították a bankjukat, amely egy-két év alatt fel is lendült. Kardosék annyira el voltak bizakodva szerencséjükben, hogy Kardos Árpád a kaoliciós kormány támogatásával Belényesen föllépett képviselőjelöltnek. A választás több, mint százezer koronájába került Kardosnak s a bankigazgató bukásával végződött. Néhány héttel a csufos választási balsiker után a Kardos-bank is megbukott s a betévtők, legnagyobbbrészt József- és Ferencvárosi kispolgárok, minden pénzüket elvesztették.

A bünvádi eljárás megindult s a törvényszék váratlanul felmentette őket s elrendelte, hogy azonnal bocsássák őket szabadon. Az ügyész természetesen felebezett s az ügy a táblához került. Éppen a táblai ítélet kihirdetése előtt néhány nappal a Kardos-család — megszökött. Olyan információkat kaptak, hogy a tábla szigorúan elfogja ítélni őket s nem várták be a tárgyalást.

Néhány nappal ezelőtt annak a háznak a házmestere, amelyben Kardosék laktak, levelet kapott Newyorkban élő fiától. A fia azt írta ebben a levélben, hogy a Kardos-fivérekkel találkozott egy newyorki mulatóhelyen. Kardosék, akik egy ideig az összezsolt pénzből éltek, Texasba vándoroltak, de

ott elfogyott minden pénzük s így visszatértek Newyorkba. Kardos Árpád, aki koromfekete hajával, kidülledő szemével és különös fejével egy fest, mint egy cigány, muzsikusbándát alapított. Ő, aki Budapesten nagy gavallér volt s állandó vendége az éjszakai mulatóhelyeknek, gyakran megtette, hogy a cigányprimás kezéből kivette a hegedűt s ő vezette a bandát. Most úgy szeretné, ha az ő kezéből vennék el a gavallérokat, mert most ő a cigányprimás s a „cigánybandá”ban ott játszanak vörös magyar kosztümben a fivérei is.

A házmester ezt a levelet elvitte a főkapitányságra s a rendőrség most meg fogja kérdezni a newyorki magyar-osztrák konzulátust, hogy a levél adatai igazak-e. De ha igazak is, nem valószínű, hogy Kardosék hazahozzák, mert a kiadási eljárás belekérülne néhány ezer koronába. Kardosékon nem lehet behajtani semmit s a károsultaknak nem érne meg még néhány ezer koronát az, hogy Kardosék Budapesten üljenek.

Munkás-otthon Debreczenben.

Lakóház 1000 munkás részére.

Örömmel adunk hírt egy nagyfontosságú szociális és népjóléti intézményről, mely a mai napon a megvalósulás stádiumába jutott.

Tudvalevő, hogy Debreczen gyáripara az utóbbi években rohamosan emelkedett. A nagyipari vállalatok ez idő szerint főként a Postakert, Ispótylajos és Vargakert környékén vannak koncentrálva. Itt vannak a Falk-féle kefégyár, a Faipari Részvénytársaság, a Hordógyár részvénytársaság, a Preisler-féle gép- és csavargyár, a Mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság, a Vas- és rézbutorgyár részvénytársaság, a Műjéggyár r. t., a Dorsch-féle asztalos ipartelep, és még több nagyipari vállalat. Amilyen arányban fel lendült a gyáripar, ugyanily mértékben növekedett azonban a gyári munkás osztály is. A felsorolt vállalatok körülbelül 1000 munkást foglalkoztatnak. Ennek a munkásosztálynak megélhetési feltételei azonban az utóbbi időkben mind súlyosabbakká váltak. Első sorban a lakáskérdés az, mely a munkásságra a legnagyobb súlyval nehezedett és elsőrangú iminens állami és szociális érdek az, hogy a munkásság a lakászsora karmai közül kizsabadíttassék, mert csak egy megelégedett munkásosztály lehet alapja a fejlődő iparnak, míg az elégedetlenség melegágya mindenféle hazaellenes izgatásnak. A megelégedettség felé pedig első lépés a saját otthon.

Munkások és munkaadók egyaránt át érezték ennek a kérdésnek nagy horderejét, a mikor ma délután a Royal-szálló külön termében értekezletre gyűltek össze. Előzőleg sikerült már a munkásoknak és munkaadóknak e szép humanitárius eszme szolgálatára Kenézy Gyula dr. és Sesztina Jenő közreműködését megnyerni, akiknek önzetlen és fáradhatatlan közéleti működése a legnagyobb elismerésre méltó, és akik az eszme közérdekű voltától áthatva lelkesedéssel léptek annak szolgálatába.

A mai értekezleten a felemlített iparvállalatok képviselői és munkásai nagy számmal jelentek meg. Kenézy Gyula dr., mint az értekezlet vezetésére felkért elnök tartalmas beszédben vázolta a munkások és munkaadók előtt ezen kérdés nagy fontosságát. Lesetővé kell tenni — ugymond — hogy a munkás saját otthon alapíthasson, mert csak az teszi őt megelégedetté, csak ez teszi őt képessé, hogy kötelességét hiven teljesítse családjá, — városa és hazája iránt.

A nagy hatást keltett beszéd után a jelenlevők egyhangulag kimondták, hogy a munkás otthon létesítését szükségesnek tartják, még pedig a teljes kölcsönösség alapján, szövetkezeti formában.

Ezután Kenézy Gyula dr. felkérése folytán Spitz Lipót dr. ügyvéd felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet többek hozzászólása után pontról-pontra letárgyaltak és elfogad-

tak. Az alapszabályok szerint a szövetkezet célja lehetővé tenni azt, hogy tagjai oly évi összeg fizetése által, melyet eddig kizárólag házbérfizetésre fordítottak, maguknak saját telket és lakóházat szerezzenek.

Az alapszabályok letárgyalása után a meg alakulást határozatilag kimondották, majd a választásokat ejtették meg.

Az igazgatóság a következő: Domahiy Elemér főispánt és Kovács József polgármestert egyhangú lelkesedéssel elnökökké választották, ügyvezető elnök Kenézy Gyula dr., al- elnökök: Sesztina Jenő és Füredi Szabó Lajos. Igazgatósági tagok: Susitzky János, — Weisz Dávid, Simon Mihály, Ausch Soma, Preisler Mór, Glück Béla, Dorsch Hugó, az említett iparvállalatok képviselői. Jogtanácsos Spitz Lipót dr. ügyvéd. Megválasztották még a felügyelőbizottságot, valamint a 30 tagú választmányt.

Mint értesülünk, a telep felállításához hadéltalanul hozzáfognak.

A hivatalos feleség.

Letartóztatás a gyorsvonaton.

A nagyvárad rendőrség a napokban letartóztatta Miss Lolát alias Weisz Irén „énekesnőt”. A letartóztatásnak rendkívül érdekes részletei vannak s amelyeknek keretében egy világhíres regény ismétlődött meg. A kolozsvári gyorsvonat egyik külön fulkéjében tartóztatták le a kitiűnő „művésznőt”, aki a kellemetlenség elől úgy akart szabadulni, hogy hirtelen felesége lett a gyorsvonat egyik kalandrakész utasának, egy kolozsvári ügyvédnek. Az a tragikus oldala a dolognak, hogy a detektív így is átlátott a hivatalos feleség fátvolán. Az érdekes letartóztatásról ezt jelentik Nagyváradról:

Az éjszakai órákban történt, hogy a nagyvárad rendőrkapitányság táviratot kapott a kolozsvári rendőrségtől.

Rendőrség Nagyvárad.

Gyorsvonaton Budapest felé utazik Weisz Irén nevű feltűnő szép karcsu énekesnő. fekete köpenyben, piros kalamban Őrizetbe veendő, megmotozandó, pénzzel szökött

Rendőrkapitányság.

A távirat vétele után Kemény Ignác rendőrkapitány, inspekción tisztt Dienes István detektívvel kisérték a vasuti állomáshoz. A Kolozsvárról jövő gyorsvonat két órai késéssel érkezett meg. Kemény kapitány és a detektív átkutatták az összes koscsikat, de a piros kalapos, feltűnő szép hölgyet nem találták. Végül a legutolsó kocsit utolsó fulkéjében egy házaspárt nagyon gyanusnak talált a kapitány és a detektív. — A hölgy nagyon szép volt, fenn a hálóban a kalapja is piros volt, de a hölgyet férje tartotta gyöngéden karonfogva. A férj pedig nem volt benne a távirat ismertető jeleiben. — Azonban minél inkább nagyon mutatta a fiatal hölgy, hogy ő feleség, a gyanu annál jobban nőtt.

— Apukám, — mondta célzatosan a hölgy — nem hozatnál egy forró teát a te kis feleségednek?

— De igen anyukám! — mondta a férj.

Ekkor odalépett Kemény kapitány a gyanus hölgy elé.

— Kérem, igazolja magát!

Ötölt, hatolt a nő. A férfi — dicséretére legyen mondva, — megfelelő lovagiassággal — méltatlankodni kezdett.

— Ugyan kérem, ez a nő a feleségem!

Hiába volt a védelem. A férjet, — amint

később kiderült: egy kolozsvári ügyvédet — tovább engedték, a feleséget pedig leszállították. A kapitányságon megmotozták őnagyságát és az azsuros harisnya alatt megtalálták a kolozsvári bankókat, éppen csak annyi hiányzott, amennyi a vasuti jegyre, kocsira és hordárra kellett. Az elrejtett pénz felfedezése után a leleplezett hölgy bevallotta, hogy ő csakugyan Weisz Irén énekesnő s a pénzt, amit nála eldugva találtak, egy mulató tulajdonosától hozta el, persze annak megkérdezése nélkül. Az udvarias utast pedig ő kérte meg, hogy vallja őt a feleségének, mert így remélte elkerülni a detektívek figyelmét.

Jánossy Gyula bünygyi rendőrkapitány az énekesnőt kihallgatása után őrizet alá vette és távirati kérdést intézett a kolozsvári rendőrséghez, hogy átkísérjék-e Kolozsvára Weisz Irént, — rövid házassága után. Az igenlő válasza aztán utnak is indították Weisz Irént Kolozsvárra.

Iskolai értesítők.

III.

Az állami főreáliskola.

Csinos, ügyesen szerkesztett, nem terjedelmes, de azért minden tekintetben fölvilágosítást nyújtó értesítőben vázolja Kardos bert dr. helyettes igazgató a debreczeni állami főreáliskola harmincnyolcadik évének a történetét és ez iskolai évben elért eredményeket.

Az értesítő első cikkét Horvay Róbert dr. írta Beczner Frigyes volt tanárról. Az igen szép nekrológban meleg szeretettel emlékezik meg a cikkíró elhunyt kollegájáról.

A második cikk hosszabb értekezés Fülpő Béla tanár tollából. A gonddal, és több tüzzel, mint erős logikával megírt értekezésben azt akarja bizonyítani az értekező, hogy a német nyelvet kikell küszöbölni iskoláinkból s helyébe az angolt kell tenni. Mielőtt bármiről is megemlékeznénk, kijelentjük, hogy az angol nyelv tanítását és tudását magunk is rendkívül fontosnak és szükségesnek tartjuk. Ennek kijelentése után azt is ki kell jelentenünk, hogy ezt az értekezést a német nyelv ellen és az angol nyelv mellett egyáltalán nem tartjuk tudományosan komolynak s úgy érezzük, hogy az jelentőségben egy kis igényű cikk keretén túl nem terjeszkedik s nem is vágyik argumentumként hatni. Erre következtetünk abból, hogy a cikkíró egyáltalán nem is törődik azzal, hogy valamely tudományos gyakorlati, vagy pedagógiai alapot teremtsen fejtegetésének. Az igazságra igazán csak intuícióval igyekezett rátalálni s míg az egyik oldalon a német nyelv szükségessége mellett a legnyomósabb, a legerősebb okokat csoportosítja, addig a német nyelv ellenében követett bizonyítási eljárásnál a legkönnyebb, szubjektív momentumokat hozza föl s a tanítási hibákat is okok között sorolja fel. Hogy néhány óriási eltévelyedést a komolyságtól, fölsoroljunk a német nyelv ellen fölhozott okok felsorolása közül, fölemlítjük, hogy a német nyelv tudása és tanítása ellen okul-fogadja el a következőket:

Nem kell a német nyelv — mondja — mert a német irodalmat magyarul is lehet már fordításban olvasni s csak azért, hogy eredetiben ismerjük a nagy német kulturát, — nem szükséges németül tanulni. Nem kell a német nyelv — folytatja — mert azt kevés ifju tanulja meg ugy az iskolában, hogy azt gyakorlatilag is használhassa, mert az iskolai nyelvtanítás természetellenes, rossz. Tehát szerinte a német nyelv szükségtelen, mert rosszul tanítják. Az általános műveltségnek a német nyelv tudásából kára nem lehet. Kereskedelmi és ipari érdekekből sem szükséges — mert hisz mi nem szállítunk — s mert az ide szállító német kereskedő és gyáros tanuljon meg magyarul. Itt a cikkíró elfelejti azt, hogy a kereskedelem és ipar nem érzelmi momentumokon fordul meg, hanem a reális élet szükségéin. Ha arra a német iparra és

kereskedelemre szükségünk van, bizony azok közül, akiknek szüksége van, az fog jobban járni, aki könnyebben érintkezik azzal a kereskedelemmel és iparral, vagyis aki bírja a közvetítő eszközt, a nyelvet. Végül a közös hadseregbe a katonaiskola nevel tisztet, a magyar iskolák csak a honvédségre készítettek elő. De hiszen éppen ez a baj, általános a panasz, hogy kevés a hadseregben a magyar tiszt. Azután meg a honvédségre sem a magyar középiskola, hanem a honvéd hadapród iskolák képesítettek. Figyelmeztetnünk kell itt cikkirót arra, hogy — sajnos — de közös életet kell élnünk egy más nyelvű iker testvérrel, akivel szemben a jogosság elvénél fogva nem arra az álláspontra kell helyezkednünk, hogy nem ismerjük, ignoráljuk, megvetjük, hanem arra, hogy az érintkezési pontoknál megértjük egymást. Megköveteljük a mi nyelvünk jogos érvényesülését, de elismerjük amannak létjogosultságát a maga helyén.

A szofizmak váltogatják egymást a fejtegetésben, amelyből nem hiányzik az az öreg ellenséges érzés, amelyet táplálunk a német, értsd: osztrák ellen, amelyet azonban kulturáltak ma már — még ha jó hazafiak is — nem ruháznak át egy rohamosan fejlődő, — óriás nemzet világszerte beszélt nyelvére is. Még valamit. Igaz, az angol nyelvet még Ausztráliában, a Tüzföldön, a Jóreménység-fokánál s Borneóban is beszélik, de ezek a helyek messze vannak tőlünk, magyar fiu a legritkább esetben megy oda, de a közös hadsereg, Ausztria és a nagy Németország közel van hozzánk. Mindezek után tehát a német nyelv ab oyo eltávolítandó életünkéből, mert „nem mozdítja elő a magyaregyed, nemzet, állam, gazdasági, erkölcsi, szellemi szabadságát. Mintha mindezeket egy idegen nyelv mozdítaná elő. A premisszák fölláítása után szinte megdöbbenő az önkényesen levont következtetés, amelyre azt hisszük, egy értesítőben nem volt szükség.

Ezek után folytassuk az értesítő ismertetését. Az értesítő az elvégzett anyag felsorolásában bemutatja azt a hatalmas anyagot, melyet elvégzett a tanári kar és ifjuság. A személyi adatok után az iskolai év története következik, amelyben nagy figyelemre méltó az igazgatóságnak ama panasz, hogy a szülők érdeklődése igen lanya volt.

Igen helyen intézkedés volt az, hogy ez évben is kiirták s közölték a fiukkal, melyik tanár mikor áll a szülők rendelkezésére, de a kitűzött órán kívül is, ha az intézetben volt, — bármelyik tanár szívesen tárgyalt a hozzáfutó szülőkkel. Sajnos, erre igen kevés alkalom volt. Az osztályfőnökök közül többen ismétlen meglátogatták növendékeiket, főleg ott, ahol a magaviselet ellen volt kifogás vagy ahol vidéki szülő fiának tán nem egészen megfelelő elhelyezéséről lehetett szó.

Évközben több kirándulást s ünnepélyeket rendeztek. Az ifjuság szép működést fejtett ki az önképzőkörben s az intézet nagy mérvű jótékonytárgyat gyakorolt a segélyzőegyesület után.

Az iskolának vo ltösszesen 236 tanulója, akik közül vizsgát tett 225, és pedig 222 jó eredménnyel.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap július 9-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc s.-lelkész, 11 órakor Visky Kovács Lajos 4 th., a Kossuth-utcai templomban Herpai Gábor s.-lelkész, az Ispóty templomban Boér Károly s.-lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János vallás okt. lelkész, a Homokkerti imaházban Nagy István főisk. szénior.

— **A miniszterelnök utazása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma Bárczy István dr. titkár társaságában Hédervárra utazott, ahol keddig marad.

— **Rákosi Viktor Hajdunánás díszpolgára.** Hajdunánás város képviselőtestülete e hó 2-án tartott gyűlésében Rákosi Vikort,

a nagyevű irót és a város orsz. képviselőjét egyhangú lelkesedéssel díszpolgárának választotta. Két körülmény szolgáltattat alkalmat a szeretet és ragaszkodás e megtisztelő megnyilvánulására. Huszonöt év telt azóta el, hogy Rákosi Viktor neve a magyar irodalomban jelentőséghez jutott. Továbbá most tiz esztendeje anank, hogy a hajdunánási választókertület polgársága az akkor már nagy írónak helyet juttatott a magyar törvényhozás házában.

— **Hajdumegye júniusban.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hó 10-én hétfőn délelőtt kilenc órakor tartja rendes havi ülését, melyen az egyes szakelődök beszámolnak a vármegye közigazgatásának július havi menetéről.

— **A Justh-párt és az obstrukció.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A függetlenségi és 48-as párt a hét elején tartott értekezletén foglalkozott a véderőjavaslattal. Az értekezlet teljes három óra hosszat tartott, de a hivatalosan kiadott tudósítás csak arról emlékeztet meg, hogy Bakonyi Samu ismertette a véderőtörvényt és többek hozzászólása után a párt Bakonyi Samut bizta meg álláspontja kifejtésével. Arról, hogy ez a „többek hozzászólása“ mi körül forgott, nem jelent meg tudósítás. Értesülésünk szerint a beható vita a körül forgott, hogy legyen-e technikai obstrukció és hogy mikor kezdjék el. Az értekezleten huszonketten voltak jelen. Több obstrukció azonnali megkezdése mellett nyilatkoztak. A harcosok azt sürgették, hogy a vezérszónokok beszéde után nyomban kezdje meg a párt a technikázást. Holló Lajos azon a véleményen volt, hogy technikai obstrukciónál még nem lehet beszélni. Battányi Tivadar gróf szintén korainak tartotta a technikázás megkezdését. Kelemen Samu ellenezte az obstrukciót. Beck Lajos szintén tiltakozott az obstrukció ellen. Ugy hogy meg is gyanúsították, hogy az ő állásfoglalását még mindig elintézetlen mentelmi ügye befolyásolja. Földes Béla a technikázás ellen érvelt. Justh Gyula a harcias álláspont mellett volt, de a döntést ez idő szerint ő is időelőttinek tartotta. A párt nem is határozott semmit a echnikai obstrukció kérdésében, hanem folyó 12-ére újabb pártértekezletet hívtak egybe.

— **Vázsonyi állapota.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vázsonyi Vilmost, akit tegnap a Herzel-szanatoriumba szállítottak, ma reggel Röntgen-sugarakkal megvizsgálták. Csonttörést nem konstataáltak s így Vázsonyt még ma délután kiviszik a Margit-szigetre, a családjához. Valószínű, hogy néhány napi pihenés után teljesen felépül.

— **Montenegró meghunyászkodott.** Konstantinápolyból táviratozzák: Annak a látogatásnak, a melyet örgróf Pallavicini tegnap délután Mahmud Sefked pasánál, a hadügymini tisztárnél és Riffaat pasa külügyminiszternél tett, hamarosan meglett a kívánt hatása. — Ugyanakkor a cettinjei török követ is eljárt a montenegrói kormányznál, nyilván a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövettel egyetértően. Ma már békésebb hurokat pengenek Cettinjében, a török sajtó pedig intést kapott, hogy hagyjon fel a harcias riadókkal.

— **Nagy tűz a városházán.** Tegnap éjszaka egy órakor az a hír terjedt el a városban, hogy a városháza kigyuladt. Az egyik bolthelyiség ugyanis Vida Miklós rövidáru üzlete gyuladt ki. Az üzletben éjfélig dolgoztak a festők, akik valami robbanó anyagot hagytak az üzletben minden valószínűség szerint terpentint. Ez valahogy fölrobant s csakhamar lángborította az egész üzletet. A tüzet a hajdulegényesség vette észre, amely azonnal telefonált a tűzörségnek. A tűzoltóság azonnal meg is érkezett Publig Ernő parancsnoksága alatt és azonnal hozzálatott az oltásnak, amely azonban ered-

ményre nem vezetett, mert a szűk üzlethelyiségben a könnyen égő rövidáruk egyszerre lángot vetettek s elégték. Sikerült azonban megfeszített munkával a tűz tovább terjedését megakadályozni. A főparancsnok és a tűzoltók állandóan életveszedelem közt teljesítették nehéz munkájukat, mert a városháza előtt lévő kiugró építmény boltozatáról nagy darabokban hullott le a vakolat. A tűzhöz kijött a lakásáról Kovács József polgármester is, mert őt is értesítették a tűz veszedelméről. A bolt fölött van ugyanis a közgyűlési terem, amelynek zsalus ablakaihoz csapott fel a láng.

— **Házasság.** E hó 9-én délután 3 órakor köt házasságot Emerich Arnold debreceni földbirtokos bájos leányával Emerich Bellával Beregi József dr. kolozsvári ügyvéd.

— **Katasztrófa a homokbányában.** Nagy váradról táviratozzák: A nagyváradi szőlőhegyen ma délelőtt végzetes katasztrófa történt. A homokbányában nagy darab földréteg omlott be és maga alá temetett egy szerencsétlen munkást, akit épen a katasztrófa pillanatában figyelmeztetett felesége a fenyegető veszedelemre. A munkás azonban nem sokat hederített a figyelmeztetésre.

— **Ha rám szakad —** mondotta könnyelmű nemtörődomséggel — egy emberrel kevesebb lesz.

Kocsis Mihálynak beteljesedett a jóslása, egy emberrel kevesebb lett. Délelőtt tiz óra volt, mikor bekövetkezett a katasztrófa. Az esetről nyomban telefonon értesítették a rendőrséget. A helyszínen Schlögl Adolf rendőrtisztviselő jelent meg és intézkedett, hogy a helyszíni szemle megtartásáig ne bolygassák meg a beomlott földréteget. Megjelent dr. Kármán Elemér kir. ügyész és dr. Kérchy Péter vizsgálóbíró is, az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. Vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy a halálos katasztrófaért kit terhel a felelősség.

— **Halál a mezőn.** Mátészalkáról táviratozzák: Szondi Mária bodászi leány a mezőn dolgozott, a mikor hirtelen összeesett és meghalt. Halálát, a mint a boncolás megállapította, napszúrás okozta.

— **Hajó vesztegzárban.** Trieszből táviratozzák: Az egészségügyi hatóság tegnap lelkiismeretes vizsgálatot tartott a vesztegzár alatt levő Oceánia utasain s arra a meglepő fölfedezésre jutott, hogy a hajó három matróza teljesen egészséges ugyan, de váladékaiiban temérdek kolerabacillus van. Ezeket a bacillushordó matrózokat nyomban elvitték a tengerészeti kórházba s ott maradnak mindaddig, míg bacillusok mutatkoznak bennök. — Egy harmadosztályú asszonynyal együtt tehát négy bacillushordó van az Oceánián. 192 utas van még megfigyelés alatt a vesztegzárban s valamennyien jól érzik magukat.

— **Egy 107 éves rabbi halála.** Szatmárról írják, hogy Szamoskrassón most halt meg Reich Izsák volt rabbi 107 éves korában. — Reichnek négy felesége volt, a negyedik tavaly halt meg 93 éves korában. Reich után nagy vagyon maradt és egy rendkívül értékes, régi munkákkal teli könyvtár.

— **Umlauff ünneplése.** Bécsből táviratozzák: Tegnap este tartotta a „Zeit“ szerkesztősége, valamint az osztrák és a magyar Aeroklub az Umlauff kapitány tiszteletére rendezett bankettet, a melyen számos katonai méltóság vett részt. A felköszönők során Krisztinkovich Béla, a Magyar Aero Klub küldötte átadta Umlauffnak a budapest—bécsi röplés ötezer koronás díjat, Singer Vilmos, a Zeit főszerkesztője a bécs—budapesti röplés tizezer koronás díját. Umlauff ezenkívül Isok ajándékot kapott, de jutott az ajándékból Bier főhadnagynak is.

— **A marokkói veszedelem.** A Havas-ügynökség jelenti El Ksarból: E hó 5-én a spanyol katonacsapatok 100 főnyi rendőrséggel a Bendahan parancsnoksága alatt álló maghzen-csapatok tábora felé közeledtek. — Bendahan, aki a spanyolok közeledésekor atól tartott, hogy őt akarják elfogni, a francia konzulátusra menekült. A spanyolok erre a maghzen katonáit bekerítették. Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti Arzillából e hó 5-ikéről: A spanyol csapatok, a melyek Arzilla irányában elindultak, Szukalita és Raiszsana körül megpihentek. Sylvester alezredes több tisztje kíséretében meglátogatta Raizulit. A spanyol csapatoknak ma reggel vissza kellett térni El Ksarba.

Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti Mekinezből e hó 29-ikéről: Moinier hadcsapata elhagyta El Hajeb helységet s egyhuzamban Mekinezbe tért vissza. Madridból táviratozzák: Sylvester alezredes, aki kormánya utasításának megfelelően a szárazföldön Tangerbe tartott, tegnapelőtt Arzillába érkezett, ahol az éjszakát töltötte. Itt kapott hírt arról, hogy Bendahan és Gazuli kajdok megkísérelték a spanyolok el-ksari táborának megtámadását. Sylvester erre visszatért El Ksarba, hogy az incidenssel tisztába jöjjön.

— **Baleset munkaközben.** Tiszafüredről táviratozzák: Kiss Regina 15 éves munkás leány kezét a téglagyárban egy sárgyűrő-gép elkapta s a kezfejet teljesen összezúzta. A súlyosan sérült leányt a debreceni kórházba hozták.

— **Rieger orgonagyárat** ismét nagy kitüntetés érte, amennyiben Buenos Aeres-i (Amerika) és a Jeruzsálemi Szentlélek templom számára ismételten két nagyobb orgonaépítésre nyert megbízást.

— **Törlesztés kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

Minden háztartásban a mosás okozta kellemetlenségek tetemesen csökkenthetők, ha a fehérműt, a mosási-napot megelőző estén, olyan mosóporal áztatjuk,

a mely a szennyet teljesen feloldja. Mosópor vásárlása mindig bizalom kérdése, mert a mosópor igen könnyen hamisítható. Ezen hamisítások csak nagyon nehezen ismerhetők fel. Vásárolja tehát csak azon cég készítményeit, a mely cég áruinak tisztaságáért és megbízhatóságáért szavatol. Hamisított mosópor (szappan-por) bár talán igen jól tisztít, rövid időn belül tönkre teszi a fehérműt. A legjobb és legmegbízhatóbb mosópor mindenestre a **Schicht-féle**

Asszonydicséret-mosó kivonat.

— **Ki volt Scherlock Holmes?** A Scherlock Holmes-históriák híres és vagyonos szerzője, Conan Doyle, ezidőszent egy német fürdőhelyen tartózkodik. Ezt az alkalmat a Kölnische Zeitung egyik munkatársa arra használta föl, hogy az író meglátogassa A látogatásról ezeket közli az újságíró: Az első benyomásom, ahogy a mestert megpillantottam, az volt, hogy Conan Doyle nem magáról mintázta a detektívjét. Nehéz, talpas, kövér ember ez az anglus, akinek kerek arcából két barátságos kék szem csillan elő. Minden póz nélkül, majdnem szerényen beszélt és Scherlock Holmesról ezeket mondta: — Soha még élő detektívet nem láttam, aki hasonlított volna az én írásbeli detektívemre Edinburgban, ahol valamikor orvostanhallgató voltam, élt egy Bell nevű professor. Ennek a tanítványa voltam. Ez az ember külsőleg és lelkileg egy tökéletes detektív volt. Keskeny, aszkéta arca és csodás megfigyelőképessége egy ideális detektívre emlékeztettek. Ha egy páciens jelentkezett nála, soha nem is kérdezte a baját, hanem ő előre mondta el a betegnek betegsége keletkezését, hol és mikor vannak fájdalmai. Ez az ember azt a gondolatot ébresztette bennem, hogy az irodalomban teremtek egy embert, aki a bünt ugyanilyen éleslátással fedezi föl, így született meg Scherlock Holmes. Conan Doyle különben kijelentette, hogy ezentul már kevesebb detektívtörténetet ír, inkább a históriai novellát fogja művelni.

— **Aalbach új műsoral lép fel** ma este az Arany Bika Mulatóban bemutatja a „Budapesti idegenvezetőt” is, mely egyike volt a Fővárosi orfeum slágereinek. Kivüle fellép Szász Ilona, Jonny és Charlie, stb. Előadás kezdete 9 órakor.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

— **Építkezési kölcsönök** gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Kristály szikvizet** igyunk, a kristály kútból, félliteres palack 4 fillér, literes palack 8 fillér, megrendelhető a Vendéglősök kristály-szikvizgyár r. t.-nál Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

Dr. Szabó Sándor

ügyvédi irodáját

Csapó-u. 19. sz. a. (Knoll-ház) az udvari kereszt épületben megnyitotta.

— **Pongyolák, grendin, batiszt, delainból,** valamint mosó pongyolák remek színekben 5 frt. Halmágyinál.

— **Modern falkekében állandó újdonságok** Thaisz Arthur papírúrházában.

KÖZGAZDASÁG.

Ferménybörzsde.

Schwarz E debreceni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1911. július 7.

Készáru változatlan.

1911. októberi buza	11.63	---
1912. ápril buza	11.92	---
1910. májusi rozs	---	---
1911. októberi rozs	9.47	---
1910. májusi zab	---	---
1911. októberi zab	7.98	---
1911. jul. tengeri	7.61	---
1911. aug. tengeri	7.71	---
1912. ápril tengeri	---	---
1912. máj. tengeri	6.95	---
1911. áprilisi rozs	---	---
1910. augusztusi repce	---	---

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyártmányú lőről-, női- és gyermek cipők mélyen lecsökkent árában adtak el

Fischer Menyhért cipő üzletébe

Piac-u. 3. sz. Üzletemet újonnan berendezve és megnagyobbítva Piac-u. 9. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át.

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órás és ékszerész

Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenyel József.

— Némelyik sohase látja a napot. — Oh, — kiáltott, — micsoda élet lehet az! Nem lehetne azon változtatni. Rudolf gróf?

Nevetett és a nevetésében némi gúny érzett.

Ha beleavatkozik a dolgukba meggyilkolják önt. Egy filantrop életéért huszonnégy óráig se vállalnék felelősséget Rabkán. Bármit tegyen is — két éven belül — kerülje el az emberszeretet. Már is nagyon jó sorsuk van.

A grófnő nem akart vele vitázni. — Majd megkérdem őket, hogy igaz-e,

Löfkovits Arthur és Társa

30 év óta fennálló órás ékszerész és ezüstnemű üzlete július 1-től kezdve

PIAC-UTCA 44.

Dr. Ujfalussy házában.

mondta csendesen, de hozzátette: Természetesen ön jobban tudja, sokáig élt közöttük.

— Mint az ön szolgálója, grófnő — ez is semmi más. Mindent az ön nevében tettem. És most, hogy ismerem önt, még lelkiismeretesebben fogok eljárni.

A grófnak ez volt az első kísérlete arra, hogy a hangját úgy odulálja, ahogy azt a helyzete és a szerepe megkövetelte. Azt hitte, ez a megszokott gyermek aligha fog elmenekülni előle. Nem ő lesz-e az egyetlen társa Rabkában? És noha ő biztatta legjobban, — hogy térjen vissza Bécsbe, mégis ő kívánta a legkevésbé a grófnő visszatérést. Szerencsét lenségére azonban akár a kastély falának beszélt volna, mert Ulusina figyelemre sem méltatta. Ulusina von Erlach megfogta a szoknyáját, felemelte, hogy gyönyörű bokái kilátszottak alóla, és elindult a kastély felé reggelizni. Előbb azonban megkérdezte:

— Mikor kezdődik a mise, Rudolf gróf?

— Tíz óraker a székesegyházban grófnő.

— Székesegyházban! Ez valóban mesebe illő valami volt! Emberek, akik sohase látták a napot! Ez volt az ő öröksége. Ulusina, az iskolány csodák urnője lett. Sietnie kell, — hogy meglekintse a csodáit.

Henrich von Erlach püspök — ez volt a bátyja neve — nem mutatkozott, mikor Ulusina visszatért a kastélyba és már-már azt is hitte, hogy nem is fogja látni a miseutánig. A dióképi bárónő volt egyetlen társa a regge linél és Lujza baroness arról tartott előadást a védencének, hogy milyen ruhában kell megjelenni az istentiszteleten.

— Imponálni kell — ugymond.

Ulusina oda se figyelt.

— Ön itt egy szálló név volt, gyermekem, mióta édesatyja meghalt, ne keltsen benők csalódást. Nagyon fontosnak tartom, — hogy jól legyen öltözve. Szeretném önt nagy szerűnek látni, — ha ezt a szót alkalmazhatom.

— Alkalmazhat, amelyet csak akar mondotta Ulusina röviden. Ugy megyek, ahogy vagyok.

— De édesem, ebben a zárdai ruhában. Ulusina nevetett.

— Annyit én is tudok a bányákról, bárónő, hogy vászonba öltöztetik az embert és szeges csizmát huznak a lábára. Majd ráírom a hátamra: „börkabátba öltözött, de azért nagyszerű”. Nem, nem, úgy megyek a népemhez, ahogy vagyok, bárónő. Ez az én népem. Ha így nem fognak szeretni, ne szeresse nek sehogy.

A bárónőt nagyon bántotta, hogy az ő gyönyörű Bécsben készült tolettje nem fog hatást tenni a bányászokra, de a nagyszerűségről azután nem tett említést. Mikor elérkezett az idő, hogy levonuljanak a székesegyházba, egyszerű fekete ruhában, sima fekete kalapban jelent meg és az arcán szinte meglelt a kétkedés, hogy ilyen ruhában lehet-e üldvözni egyáltalában.

A dolog tehát szomorúan kezdődött, de azért Ulusínának csodálatos impressziói voltak és úgy érezte, hogy ezt a napot soha életében nem fogja elfelejteni.

(Folyt köv.)

NYILTTÉR.

Pályázati hirdetés.

A Fonciére Pesti biztosító intézet debreczeni főügynökségénél a következő állások töltendők be:

Pénztárnoki állás 6—8000 kor. óvadékkal,

kezelő hivatalnoki állás és két gyakornoki állás.

Az állások nyugdíj jogosultsággal vannak egybekötve s így 35 éven felüli egyének folyamodványai figyelembe nem vétetnek.

Folyamodványok a főügynökségi irodába Piacz-utca 61. szám nyújtandók be.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruha vásznak, — Grenadin,
Batist, — Zephir, — Kreton,
Selymek, — Ruhakelmék
óriási raktára!!

Klimatikus gyógy- és Lőcsefüred nyaralóhely.

610. m. Szepesmegye vadregényes fenyves erdeinek közepén

Modern vizgyógyintézet, szénsavas fürdők, fenyő fürdők, Bul. inginhalaók, massage, villanyozás, fekvőhizaló kúrák állandó fürdő-orvosi ellenőrzés mellett.

Kitűnő konyha, kényelmes, tiszta szobák, figyelmes házi vezetés biztosítja a kellemes nyári otthonot.

Olcsó árak.

Prospektust küld a tulajdonos: Müller Antal Lőcsén és a fürdő orvos: Dr. Müller Károly, Budapest, IV. Múzeum körut 9., valamint Müller Miksa építész Szeged.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

PALMA

AVALODI
KAUCSUKSAROK

Péterfia-utczai

14. számú ház eladó.

Értekezhetni a Lezámtoló
és Pénzváltó Bank r. t.-nél, Piac-
utca 19. sz.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja
az „Omega“ lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki kezelheti.

Kérjenfelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Különféle kisebb gépkerék,
transmissió, egy nagyobb
lendkerék, jókarban levő
gázluszterek és gázcsövek
olcsón eladók.
Czim a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Melyik uri leány volna hajlandó bankfiuval könnyelmű ismeretséget kötni, azok irjanak „könnyelmű” jellegre e lap kiadóhivatalába.

Betöltendő.

Tanonczok. Vas és rézbutor lakatos, és fényező tanoncok fizetéssel felvétetnek a Vas és Rézbutorgyár r. t.-nál.

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer kereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Kereskedelmi, jeles eredménnyel végzett, gép és gyors íráshoz értő fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Műasztalos tanuló fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Mellék foglalkozást keres hivatalnok, perfect magyar-német levelező és könyvelő. Ajánlatokat kér «Megbízható» jellegre e lap kiadóhivatalába.

Pénzbeszedő és üzletszerző felvétetik fix fizetéssel Zempliner czégnél Hatvan-u.

Tanuló fizetéssel felvétetik Antalffy Ferenc díszmű könyvkötészetében, Piacz-u. 31.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Háziszolga jó fizetéssel felvétetik lapunk nyomdájában, Piacz-utca 49.

Kifutó fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Házasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávékat ajánlok, esetleg villanyüzemi kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköelve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénz és szüksége van, vászonasztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Botond-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelység felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Alig használt gázcsillárok jutányosan eladók. Arany János-utca 23.

Francia grenadin a legújabb mintájú mtr. 75 kr., sima dupla 120 széles 80 kr. Pongé selyem minden színben mtr 45 kr., finom chevró bőr cipők úgy férfi mint női nagyon olcsón árusít Kertész Dezső Sas-u. 4. a mozi mellett. Ugyanott egy fiatal segéd felvétetik.

Boros hordók, használt és új Péterfia-utca 76. kaphatók.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Eladó egy új, alig használt selyem ruha. Czim a kiadóba megtudható.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Deák Ferenc-u. 15. számú háznál udvari lakás kiadó.

Forgalmas helyen, piacshoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különféle.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Földes Sándor

villamos világítási és erőátviteli vállalatát

Piacz-u. 42. sz. alá

(Gyarmati-palota) helyezte át.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárúk nagykereskedése
Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis tüveg 1 kor. Nagy tüveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatáson arczszépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill Ducika puder, három színben ára 1 kor

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájalmakat, egy tüveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda**HARSÁNYI LAJOS**

„Reménységhez” címzett gyógyszerárán Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvényársaság Ispolány laposon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt **butermárványiparral bővíti ki** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, amelyek **mindegyike országunk czimkéjével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

„Gyöngyvirág Crème”**az aroskrémek gyöngye!**

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérre és édévő teszi az arosbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krém nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárán,
DEBRECZEN.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsá, Kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49 a főpostával szemben.